

Антон БЯЛЕВИЧ

ГАЛОУНАЕ

Прагнуй неба, кібу глебы,
Васілюк, шлах чароту,
Духман жыццё, водар хлеба
Я замасіў, змашаў як гош,
Ды толькі верш мой не гатоў.

Соль здабываў. Не пройдзен шлях.

КРЫНІЦА

Крыніца светлая ў траве!
Зрадініца з Нёманам ты хочаш!
Цябе, вясёлю, заве
У свае абдымы; закаляша
Ды панясе пра саснякі;
Да берагоў сваіх праніша
Цябе славу ты на які.

Па зяліны траў і гаю
І паху смолікам саснякам!

Стано, гляджу я на світанні.
А ў сіле хвалі, у іх красе —
Мой зямлі аддывастанне
Там хваля родная нясе.

Нясе і — як не ганарыцца! —
Адбыта наша ў ёй вясні.
Якой так робіцца крыніца,
Так морам робіцца яна!

Янка СІПАКОУ

НАЧНАЯ ЗМЕНА

Я гунаць не буду на працы —
Спіце спаконна, людзі!
Я раблю ўсё асцёрама:
Спацатку збіраю воблакі,
З якіх дажыць выйсціна —
Хай чыстыя, светлыя будуць
Дрэвы, дамы, тэрэмаў.
Потым рассяюць воблакі
І неба да блыску глянуць.
А потым уцягваю сонца,
Цягну на свой бок яго волакам,
Як некалі людзі цагалі...

А лямак гэтак жа ража!
Крок... Няма мне ў што ўперціся!
Крок... Нага... зноў нага сасіпаў!
Крок... Налёгі імі, хлеб бурлацілі!
Крок... Яшчэ крок...
Крок... І вось яно, сонца!
Дзень добры!
Уставайце людзі!
Толькі цішы крыку
захапляцца —
Дайце ж хоць зарамцаў
Сталемаку чапаву,
Якому і заўтра волакам
Уцягваць на ваш бок сонца
У начную змену.

Маланкі, роскат перуноў,
Марскі прыбой, размах ятрав,
Вясковы грай і зноў дубровы
Увёў у верш, — а не гатоў.

Чаромху, зайцаву капусту,
Чабар, багун, малінік тлусты,
Духманні пылок сасён
Я замасіў, змашаў на гош,
Уклаў у верш, — не поўны ён.

Расу, красу вясновай вішні,
Блакытні бэз — хіба ж ён лішні,
Не лішні лён, — бару і лён,
Усё я ўзяў, уклаў у вясні,
У верш, а ўсё ж не поўны ён.

Чаго ж няма ў імі Можы, солі!
Магчыма, перчыку няма!
Душа аддывала сама:
Няма людзей, што ў лузе, полі,
У шахтах, кузнях, у лясках;
Няма іх спраў, няма іх долі,
Няма сладоў іх на шляхах.
Надзеі, мары, сілу волі —
У зноў верш без чароту!

У гэтым соль. Больш гэтай солі
А будзе соль — дык верш гатоў.

І ё — ў жыцці, яго вытоках,
Яго глыбіні і пластах
Праз трыццаць год, з вясны
далёкай

КАРОТКІЯ РЭЦЭНЗІІ

ДОБРАЙ РАНИЦЫ, АФРЫКА!

У 1961 годзе Віталій Вольскі з групай саветскіх турыстаў пабыў у Афрыцы. Ён наведаў Сенгал, Бургі Спаноўя Юсі і Гвінею. У выніку гэтай паездкі з'явілася кніга «Афрыканская падарожніка». Улюбленні ў свой край, у Наран і лясны над берагамі, пісьменнік, трапішы ў неадомныя краіны, уважліва прыглядаецца да ўсёго новага, да прыроды, да мясцінаў, да назіральных і заўсёднай цікаўнасці — вось што перш за ўсё вылучае аўтар гэтай кніжкі.

хаванні не людзі, а бронзавыя і графітныя скульптуры чужаземных губернатараў, генералаў і іншых імперыялістычных разбойнікаў. Тым больш радасна бачыць яны тут, на афрыканскай зямлі, сваіх землякоў — надзейных сяброў і пачоўнікаў афрыканцаў у будаўніцтве новага жыцця: ён нібы знаёмых, інакш былі «МАЗы», трактары «Беларусь» і нават... згучылі бы маладо і Рагачова...
Вядзі, самы цікавы той раздзел кнігі, дзе расказацца аб сустрэчах на афрыканскай зямлі. Радасныя абдымы, шчырыя, сардэчныя словы, усмішкі... Вяселы гоман дзіцячых і дзяўчынаў, сустрэаюцца афрыканцы саветскіх людзей, добра разумеючы, што яны — іх сапраўдныя сябры. Пісьменнік шчыра радуюцца, некалі рамаку з малых афрыканскіх дзяржаў, актывізму афрыканскіх народаў, іх упэўненасці ў лепшай будучыні.

Пісьменнік уважліва не толькі да людзей. Ён з вялікай любов'ю і назіральнасцю піша пра раслінны і жывяльны свет Афрыкі, пра незлічаныя багаці гэтага краю. Аўтар не прамінае заўважжы аб асаблівых прыродзе, старажытных велізарных запаведніках, дзе забаронена ўспілкава палівацца.
Кніга В. Вольскага «Афрыканская падарожніка» цікавая і навісная. На ёй старонках жыццё сённяшняй Афрыкі з яго непраходнымі джунглямі і саванамі, гукамі таптама і гулам новабудоваў, з іх гарамі і паселішчамі, з яе людзьмі.
Хоўцаца зрабіць толькі адзін папрок аўтару. Кніга была б яшчэ цікавейшая, калі б ён больш дэталі саваіх уражаннямі, ніхай сабе часам і папярочнамі. А то часам у лагоні за паўночнай апаляднання ён збіваецца на пераназ няўначай турыстычных даведнікаў, ад чаго асобныя імяціны кнігі чытаюцца сумна, нецікава.
Ул. РУБІНСКІ.

З МАСКАЙ ПАДВОДНІКА

У невялічкім прадмове да гэтай кніжкі аўтар піша: «Шч даўно ў нас аб падводным спорце і чулі многія. Убачылі на вуліцы чалавек з маскай ды пастай, не кажучы ўжо пра аэланат, быццам на дзіва паравозічана... А сёння што ў падставі — то гэта падводны спорт, а не падставічана. На пляжы з маскай ды ластамі лепш не паказвацца — проста ніякага адрёна няма». Прачытайце гэты тэкст і падаму, што ніякага адрёна няма. Так, безумоўна, у ніжэйшым есць шмат вестан пра гэты малады від спорту. Аўтар не адзін год спробуе з маскай, ластамі і пастай, а ўсё гэтае стральшы, і яму есць што сказаць амаатарам-падводнікам. Аднак ён не толькі падводнік-амаатар, але і натураліст, тонкі назіральнік. Для яго рыштунан аквалангіста ў першую чаргу сродак бліжэй убачыць пастайчана.

падводнага свету. Аб гэтым пераважна і аглавае яго кніга. І таму яе з прымінасцю прачытае кожны, хто любіць свой край, цікавіцца яго прыгажосцю і багацінамі, хто, урэшце, любіць добрую усмішку і зародны март. А гума-ру (на імя) не заўсёды свята і дасціпага, вяселлі ў гэтай кніжцы шмат, тут і прыгодніца гісторыі, што нарадзілася каля вода-нічна на беразе ракі, і гукары-стычныя замаўляўцы з натуры, і займальна паддзеныя назірнікі падводнага падсвітка. Вось, для прыкладу, некалі рамаку з кнігі: «Думаецца, Сяргей Сіпанавіч вінаваты ў тым, што звячаныя шчупачок кіло на тры за два гады вырас у яго да пуды! Далека, ён тут зусім ні пры чым! Сылдучы, гэты так і раскінаў ды раскінаў. А маму цікава дзе-сьці разоў паўтараць слова ў сло-ва адну і тую ж гісторыю! Вось і пачынае Сяргей Сіпанавіч кожны раз прыбуліць спайму шчупачку гэтак грамаў па плясцот. Глядзіш, і вырас ён, і стаў шчупачком-волатам, яні ад старасці нават можа абрава».
Разам з аўтарам мы нырнеце ў Дняпро на судна, зварыце і пакаштуеце, апалядніце падводна-па-луднічнага (а яно, аказваецца, зусім не тое, што звячаныя ры-

бачная юшка), пабываеце на многіх раках і азёрах Беларусі. У гэтым падарожжы вы убачыце і пачуеце шмат незвычайнага і цікавага.
Але аўтар не толькі будзе ён расказаваць аб рышчэніх прыгодах, ён расказае вам і аб сур'ёзных рэчах — першыя чаргу аб прыгажосці роднай зямлі, аб багаці нашых ракі і азёр, аб тым што багаціце гэтае тэра пільна берагчы ад ама-тараў палавіць рыбку ў мутнай ва-дзе. Браняверны — самыя горшыя ворагі прыроды — з выгледу быццам і чалавек. А на самой справе — гэта блудзучая іста. Гэта такаяк бестыя, якой усё законы і парадкі ніякія. Вядзе, што незалежна паступае, а ўсё робіць — абурэаца аўтар. І хораша гучаць у нацы кніжкі пароды аўтара маладому падводніку, Перша — часці «мазак». Тым і крэмба будзе задалена вамі, і вы... будзеце заўсёды крочыць дадому ўлегчы». І другая — «нікол не забывайце, што падводны падсвічкі — вялікі сфера прыроды. Таму пільней во-на беражыце і ахоўвайце яе ад успышкі разаральнікаў і бракан-ераў».
Кніжка апалядніца падводнага падсвітка называецца «Шчаслі-вага успышкі». Яна нядаўна вый-шла ў выдавецтва «Беларусь». На-пісаў яе журналіст Ст. Барыс Умеці-цкі. М. ГІЛБ.

Даўно адбудавалася вёска Сялец.

А былі на месцы вёскі Сялец адны руіны...

Дзіба саўгаса — прыгожая вёска з вялікім старажытным паркам і са-дам. Кірэе саўгасам Аляксандр Клямцеўвіч Мальяў, былы ка-місар 258-га маладзёжнага парты-занскага атрада. Я добра помню яго па атраду. Мы яго любілі і па-важалі. Зараз Аляксандр Кля-менцэвіч выданы гаспадарнік, чуйны, уважлівы да людзей кіраў-нік. У той дзень, калі я быў у яго, у «Побалаве» былі госці з саўга-са «Ціхінічы» разам з дырэктарам А. А. Біруковіч. Я даведваў, што два гэтыя саўгасы сабранаюць паміж сабой, і радасна было ба-чыць, як суседзі уважліва агляда-лі гаспадарку, як шчыра радавалі-ся поспехам сваіх калег, як давалі каштоўныя парады і выказвалі добрыя пажаданні. Я тады паду-маў, глядзячы на двух дырэкта-раў: сімвалічнае супадзенне. Ка-лісьці яны мужна ваявалі, былі, як адзін так і другі, партызанскі-мі ваякамі, а зараз яны рука аб руку змагаюцца за высокую ўра-дкі, вядучы мірныя атрады хлеба-робаў да працоўных перамог.

стральвалі ёе жыхару — жанчын, старых, дзяцей. Мала маму ўдало-ся выратаваць. Карціна рагачоў-скага мастака-партызана. Шпена, лкая вясце ў Даме культуры, дапа-магла мне ўзняць у памяці вёску Сялец часоў вайны.

С. М. Сявядлоў.

Зараз Сялец адноўлены. З'яві-лася новая вуліца з добрымі дама-мі і гаспадарчымі пабудовамі. На вуліцы з'явіўся даццячы галасы. І калі я маляваў, дзці з цікавасцю глядзелі, ахвотна паіравалі мне.

Са сваім былым та-варышам па зброі Л. Чапцовым я наведаў саўгас «Ціхінічы». Ды-рэктарам гэтай багатай гаспадаркі працуе бы-лы сакратар падполь-нага райкома камсамо-ла, а потым — камісар 8-й рагачоўскай бры-гады Адам Андрэвіч Біруковіч. У нас з ім бы-лі вельмі цікавыя гу-таркі. Адам Андрэ-віч — шчыры, душэ-ўны чалавек. Ён любіць моладзь, часта гута-рыць з ёй аб баявых справах партызан, сё-няшніх днях. Біруко-віч гаварыў мне, што з-раціца разам з саўга-снай моладзю наведаць месцы баёў, стаян-кі партызанскіх атрадаў. На другі дзень мы былі ў саўгасе «Поб-алава». Цэнтральная ся-

дзіба саўгаса — прыгожая вёска з вялікім старажытным паркам і са-дам. Кірэе саўгасам Аляксандр Клямцеўвіч Мальяў, былы ка-місар 258-га маладзёжнага парты-занскага атрада. Я добра помню яго па атраду. Мы яго любілі і па-важалі. Зараз Аляксандр Кля-менцэвіч выданы гаспадарнік, чуйны, уважлівы да людзей кіраў-нік. У той дзень, калі я быў у яго, у «Побалаве» былі госці з саўга-са «Ціхінічы» разам з дырэктарам А. А. Біруковіч. Я даведваў, што два гэтыя саўгасы сабранаюць паміж сабой, і радасна было ба-чыць, як суседзі уважліва агляда-лі гаспадарку, як шчыра радавалі-ся поспехам сваіх калег, як давалі каштоўныя парады і выказвалі добрыя пажаданні. Я тады паду-маў, глядзячы на двух дырэкта-раў: сімвалічнае супадзенне. Ка-лісьці яны мужна ваявалі, былі, як адзін так і другі, партызанскі-мі ваякамі, а зараз яны рука аб руку змагаюцца за высокую ўра-дкі, вядучы мірныя атрады хлеба-робаў да працоўных перамог.

дзіба саўгаса — прыгожая вёска з вялікім старажытным паркам і са-дам. Кірэе саўгасам Аляксандр Клямцеўвіч Мальяў, былы ка-місар 258-га маладзёжнага парты-занскага атрада. Я добра помню яго па атраду. Мы яго любілі і па-важалі. Зараз Аляксандр Кля-менцэвіч выданы гаспадарнік, чуйны, уважлівы да людзей кіраў-нік. У той дзень, калі я быў у яго, у «Побалаве» былі госці з саўга-са «Ціхінічы» разам з дырэктарам А. А. Біруковіч. Я даведваў, што два гэтыя саўгасы сабранаюць паміж сабой, і радасна было ба-чыць, як суседзі уважліва агляда-лі гаспадарку, як шчыра радавалі-ся поспехам сваіх калег, як давалі каштоўныя парады і выказвалі добрыя пажаданні. Я тады паду-маў, глядзячы на двух дырэкта-раў: сімвалічнае супадзенне. Ка-лісьці яны мужна ваявалі, былі, як адзін так і другі, партызанскі-мі ваякамі, а зараз яны рука аб руку змагаюцца за высокую ўра-дкі, вядучы мірныя атрады хлеба-робаў да працоўных перамог.

ПАКАЗВАЮЦЬ НАШЫ ГОСЦІ

ГАРМОНИЯ—ВА УСІМ

Не хочацца быць скурупабіным у дэталіх уладкаваннях: што ў гэтай п'есе бліжэй да хронік Хола, а што да жыццяў караля Рычарда III, якое нам пакінуў Томас Мор. Больш цікавае пытанне, ці меў рацыю А. Луначарскі, калі ён так настаяў падкрэсліваць, што быццам бы Шэкспір у сваім творы замілаваў сузірае драпежніцкую графію пачвары-карала.

Сучаснае шэкспіразнаўства (не толькі наша, а і сусветнае) усё больш схільна да думкі, калісьці выказанай В. Вільямс: «Асаб Шэкспіра прасвечвае праз яго творчы, хоць і злашча, што ён гэтак жа абя-жывае да свету, які сам адлюстроў-вае, як і той лёс, што выпрацоўвае або знішчае яго герояў». І п'есу «Рычард III» (калі адкінуць галатойна прыпісані Шэкспіру А. Луначарскімажывавелам) мы бачым у асветлен-налі галетні Шэкспіра-гуманіста, якому былі варажыя правы прыроды не-здаровай.

Каб канчаткова сцвердзіць нашу думку адносна стаўлення Шэкспіра да стварэння ім вобразу Рычарда III, гэтае пытанне трэба аб'ектава-лі ўласціва свайго ідэалаў лічылі гармонію, гармонію — ва ўсім: у вершы, у дзяржаві, у ладзе, паса-дзі коняка, у рытме, у паэтычных з'явах і ў асобе чалавека. Усё паві-на мець суаднасць і суадносныя дэ-талі ў адзістэме цэлага.

каго з «струмыврату» не твораў на звычай тат першым: рэжысёра, арты-ста-выканаўцу галоўнай ролі ці ма-стака? Здавалася б, такога пытання не павіна існаваць, бо твор—на да-ва шэльны.

«Баровой жудасію гарыць палае неба. Нібыта набрыдла яно крывёю ад вайны паміж Чырвоным і Белай ружай. На гарызоце, у самай глыбі-ні сізнічнае пляюкі (яна абсталя-вана ў выглядзе пакатай плоскасці, якая звужаецца па меры ўзвышэн-ня), — маленькая, у чорным, злавес-нага фігура Глоэстра. Ён стаіць спі-наю да нас. Паволь ўзняў руку, нібы-та робячы замаха... На што? На ўсё зямлю? У нейкім залудненні павянуў-шэ, распастыраў пальцы і праз іх з гудлівым выклікам глядзіць на «сонца Фіркаў, якое «плотую зіму ў святоную асіну пераварыла».

Так, звяртаюцца да нябё і сон-ца, Рычард — Ул. Самойлаў адрасуе ўсім у сусвету свой першы маналог. І, скончыўшы яго, ён робіць новы ўзмах рукою — больш рашучы, энэ-ргічны: «Сумленне, ты на адно душы мірні, і стаіць, сусвет, прасторай спруа маіх!»

У нейкае імгненне ўсё шыр нябё-саў ад узмаху заціскае палотніш-чама: яно, нібыта агроніста чорна-я птушка, павіса над сцяно-зям-лём. А на зямлі ў цэпры гудуць пу-новыя агні. Між імі — ён, злавесны Рычард Глоэстр.

Рычард—Самойлаў робіць першае зламчывае — адрэаўлае брата Кла-рэнса на смерць у Таўэр, не асабі-ла пачаючыся аб тым, каб напус-ціць на сваб родспач і адчай. Так, ён робіць выглед, што засмучаны. Але нібыта і не вельмі здзіўлены армі-стан брата: маўляў, што зробіш, час такі, усё там будзем. І тым самым адхіляе не толькі якое-небудзь дач-чэнне да гэтай справы, а больш та-то — здымае з свабэ любая абавязкі па выратаванні, дудушына скардзі-чыся: «У апале мы».

Не вельмі кляпцішча Самойлаў — Глоэстр і аб тым, каб каралева Анна паверала пакаці яго каханя (і са-права, калі ўауаціа — навошта яна яму)? Ён зацікавацца да Анны над трыноў зобітага ім мужа нібыта мімаходзь, нібыта каб папрактыка-вацца і казуйтэла. І згода Анны гучыць ад Рычарда зусім неспалля-вана. Ён нават здзіўлены такою пе-рамогай. Яна яго натхніла. І з якім азартам ён у наступнай сцэне абру-шываецца на каралеву Елізавету, якім каскалам шальмаванія выбіае прэ-з-

чанні за вунаў не і яе блізкімі! Ён урываецца ў пакой імліваю мала-кай і перакрывае ўсё тут, не даючы сваім праўнікам паспець за логі-кай абвінавачванням папроз і зда-ва-каў. Застаўшыся адзін, з якою аса-лодай ён прымяраецца да трона, я прагна цягнеца рука паглядзіць гэ-ты сімвал улады!

А потым — спад. Пры браце-кара-лі ён, нібыта зніслены, аздажцаца на мір з усімі. Расчулена ідзе ў абдымі. Але і расчулена яго зла-чына страшнай: прыўзняеця плячо напружана тараніць прастору, скру-чаныя пальцы пакалечанай рукі — нібыта кішчоры драпежніка, і калі ён папура-жаласна схіляе галаву, зда-ецца, што гэта смок рытхуеца піш-чорку з чужых грудзей. Ён нецярліва кажа моманту. І — б'е напэўна: за-бавіца Клаэрэнса, арганізанае іч, ён валіць на сваякоў Елізаветы, як толькі каралева ўпамянула аб вывадленні вянца.

Артст твораў эканомна скарп-стоўнае рачардаўскаму мірынку. Ён карастаецца ўсёй па палітрай толькі ў найбольш адказных сцэнах. Яго Рычард часта ідзе нахрапам, груба, напраткі (як пры забойстве Хесцін-са). Ён часам стрымана-спакойны (у сцэне з прынам Уэльскім і герцагам Перкіскам, на чые наскокі нават лі-чыны непатрыбным алкаваць, як на няварты ўвагі з'яўліўмі). Затое на-волькі адмыслова, трапіна і вытанча-на праводзіць Рычард сцэны (так, гэ-та не апіска, — «праводзіць сцэну» не артст, а сам Рычард), калі лорд Бекінгем па загадзі намецаную пла-ну прыводзіць лонданцаў прасіць яго стаць караём!

Ён — моладца. Мы бачым яго твар. Ён размаўляе з богам. Не, — дамаўляецца. Як роўна. Нават з за-тоенай пагрозай помсты ў выпадку адмаўлення. Усё гэта бачым мы. У той жа час ён лонданцаў і для пры-сутных «дыпламатаў» (ладукама рэ-жысёра і мастака: ў гэтай сцэне пры-сутнічаюць нэат маўрытанскія пас-ланнікі, каб свет увадаў, што Ры-чард — не ўзуратар, а абраннік).— для ўсіх ён — уваваслелены святосці, пакарліва і незлічымі вклот. Ка-лі ж, нарэшце, справа зроблена, Са-мойлаў—Рычард з гульвівым аздакам, задалена падміргвае распіночы на крыжы: «Што, здаўся? Так вось!»

Потым — каранаванне. У гэтай сцэне — незвычайны штырх. Самой-лаў—Рычард на калянах. Да нас спі-ноў. Гарбатыс плеч схавана манты-яі. Пакарліва схіліўся. Чакае рыту-алі І ўсё ж не вытрымаў: калі епіс-

кап наблізіўся да яго з каронай, Ры-чард не даў уласці на сваб яна. Драпежым жэстам ухажіў яго: «Я — сам!» І «стаўла страшна... Рычард Глоэстр — кароль».

У Шэкспіра сцэны каранавання ня-ма. Цудоўная дадума рэжысёра! Ён пасля ёе атракт, — не проста пе-раўрач паміж дэсяці, а шотосці не-абходнае і дзейнае, як кампанент сцэнакія глядач павінен могоае аснэвасваць...

Трыза дзень пачынаецца ў той жа мілансэне. Кароль — на троне. Ён сідзіць галізіць на ўсіх. Яны стаць, схіліўшыся ў паклоне. І толькі Бекінгем — з высока ўзнятай галавой. Кароль зноў глянуў на ўсіх і зноў на Бекінгема. Той не разумеа. Стаць святошчы. Чакае ўзнагароды. А кароль — пакарліваецца. Маўляўны позірк, і нам стала зразумела: Ры-чард Бекінгема, які быў правай рукою Ры-чарда, правяршыўся. Яму — не ўзнагароды ўжо чакаць.

Так красамоўна і лапанічча тэатр умеа падкрэсліваць і дапаўняць Шэк-спіра. Умеа ён і скардзіць яго, бо ні адна з купюр (а іх нямала ў спі-сакці) не выклікае прачынаў і не вы-клікае прачынаў і не выклікае прачы-наў. Бліскачча пастаўлены фінал. Смерць Рычарда вынесена на авансцэну. Ні-быта неба і зямлі, і людзі адмові-лі яму ў месцы, нібыта само жыццё нарэшце вымоліла каралева-пачвару соды, на край, і ён крывіцца. мі-зэрны, пад цяжарам сваіх чышчак, — Такі прыпад драпежніка, што ўзяў на узбрэнне вызвалены ад сумлення розум і галліць чалавеч-насць.

І так і не даўшы размову пра афар-мленне мастака В. Герасіменкі. Не расказаў пра тое, як змрочна выглед-вае Таўэр, як іччаныш свабэ зубі-копці краты і варацы, як чорнае па-лотнішча, што засціць неба, перат-варыца ў сімвал каралеўскае ўла-ды.—нібыта на манты, на ім з'яўля-юцца гарнастаевы хвасты пасля кар-навання. Не расказаў пра цэлы рад актёрскіх работ, цікавых і да-кладных.

Але віна тут не мая. Хутчэй — Шэкспіра, бо «Рычард III» — мана-драма, з адным галоўным персана-жам. Усё—на ім. Усё ў імя яго, і гэта зроблена тэатрам вычарпаль-на, на вялікім мастацкім узроўні, з паўчым гармонію, суладнасці і ў імя іх. За гэты — дзякуй рэжысёру Е. Табашнікаву, усім вам, гаркаў-чаі.

Дзякуй за Шэкспіра!

Георгій КОЛАС.

КАЛІ ЛАСКА, ДА НАС!

І. МІХАЛЮТА, дырэктар Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра

Добрай традыцыяй абласных драматычных тэатраў сталі іх справядзачыныя гастролі ў сталіцы рэспублікі.
Мінула ўсёго тры гады пасля нашага апошняга выступлення ў Мінску, і за гэты аздавалася б, не-вялікі час у жыцці тэатра адбылі-ся значныя змены. Абнавілася труп-па тэатра, іны стаў рэпер-туар. Мастацка кіраўніцтва тэат-ра ўзначальвае новы галоўны рэ-жысёр заслужаны дзеяч мастац-тваў РСФСР А. Струнін.
Усё новых новых спектакляў мы паказвалі ў Мінску не моіам, бо некаторыя з іх дубіруюцца са сталіцкімі пастановамі («Пала-та», «Перад вярчароў» і інш.). Але і без таго наш тэатр для мінчан прывязе даволі разнастайны і, на наш погляд, цікавы репертуар.
2 ліпеня мы адкрываем гастр-

лі гісторыка-рэвалюцыйным спектаклем «Порт-Артур» І. Папова і А. Сіпанова. Гэты спектакль шмат разоў паказваўся ў Гродна, добра прайшоў і на гастроліх у Магілёве, Бабруйску, якія толькі што скончыліся. Другі спектакль — «Белаякура бестыя» Ю. Кіляма-ва, прэміеру якога мы выпусцілі на гастроліх у Магілёве, расказа-вае Герой Саветскага Саюза Ф. Флэ-раў, пранікнёўшы ў штаб фронту вора-га, кожную хвіліну рызкічучы жыццём, забавічывае поспех на-ступальных «аператыві» савецкіх войскаў.

Спектакль «Пятроўна, 38» па аднайменнай апавесці Юліяна Ся-мёнава прывясцаца савецкай мі-ліцы, якая стаіць на варце аховы грамадскага парадку. У апавесці і інсцэнароўцы нас прыцягнулі глы-бока чалавечныя вобразы людзей з крмінальнага вымугу.
З п'ес савецкай драматургаў, па-стаўленых у мінулыя сезоны, бы-лі паказаны «Мы разам» З. Аг-раненкі і «Пяць вечароў» А. Ва-лядзіна.

Да 400-годдзя дня нараджэння вялікага англійскага драматурга Вільяма Шэкспіра мы паставілі трагедыю «Антоній і Клеапатра». У галоўных ролях заняты вядучыя артысты нашага тэатра — Л. Сто-ражава (Клеапатра) і В. Батурын (Антоній).

Рэалі тэатр рызкічучы паставіць спектакль «Мілы Ілгун» Д. Кі-чці, разлічаны на двух выканаў-цаў, якія б адолелі на працягу 2,5 га-дзін з хваляваннем і цікава вест-ці апалядніце пра жыццё, чулае каханне і вялікую дружбаў двух славуціх англійскіх службелюў мастацтва — драматурга і публі-цыста Бернарда Шоу і актрысы Патрык Кемпл. У гэтым спектаклі ў нашым тэатры выступаюць у ро-лі Бернарда Шоу — заслужаны артыст РСФСР А. Крукаў і ў ролі Патрык Кемпл — артыстка І. Пра-таполава.

Для юнага глядача сталіцы мы паказам у будынку Тэатра юнага глядача спектакль «Беласнежна і сем гномаў».
У галоўных ролях гастрольнага репертуару гродзенцаў упершыню ў Мінску выступаць заслужаны артыст РСФСР А. Крукаў (Мана-раў — «Порт-Артур», Сядычана — «Пятроўна, 38»), Л. Старажава (Вара Белая — «Порт-Артур», Клеапатра і інш.), В. Батурын (Стасель — «Порт-Артур

